

رواق کتاب

رمان «زندان عادل آباد»روایتی از چرایی انقلاب برای نسل جوان

ساجده تقی زاده | کتاب «زندان عادل آباد» اثری از انتشارات به‌نشر، با روایت داستانی از زندگی نوجوانی شیرازی در آستانه انقلاب، می‌کوشد به شبهات نسل جوان درباره چرایی وقوع انقلاب پاسخ دهد.

اکبر صحرایی، نویسنده این اثر گفت: این اثر، روایتی داستانی و به‌هم پیوسته در ۲۴ بخش از فعالیت‌های انقلابی مردم شیراز در دهه ۵۰ تا پیروزی انقلاب اسلامی ارائه می‌دهد.

پرداختن به‌علل شکل‌گیری انقلاب

وی ادامه داد: متأسفانه در بسیاری از داستان‌های انقلابی به معلول‌ها پرداخته شده؛ یعنی تظاهرات، درگیری‌ها و شعارنویسی‌ها نشان داده می‌شود، اما کمتر به این پرداخته می‌شود که چه زمینه‌های فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی‌ای موجب وقوع انقلاب شده است. این امر سبب شده سؤالات نوجوانان و جوانان درباره چرایی انقلاب بی‌پاسخ بماند و حتی شبهاتی در ذهن آنان ایجاد شود. من در رمان «زندان عادل آباد» کوشیده‌ام به این علل بپردازم و نشان دهم چه اتفاقاتی سبب شد مردم علیه رژیم قیام کنند.

قصه نوجوانی به نام «دارعلی» صحرایی شخصیت اصلی این داستان را نوجوانی سیزده‌ساله به نام «دارعلی» معرفی کرد و توضیح داد: دارعلی شخصیتی است که در داستان‌های من حضوری مداوم دارد. این پسر شیرازی که در جنوب شهر زندگی می‌کند، در بحبوحه روزهای منتهی به پیروزی انقلاب، به همراه هم‌کلاسی‌اش ناخواسته درگیر مسائل سیاسی می‌شود و کارشان به زندان ساواک می‌گردد.

به گفته نویسنده، در کتاب «زندان عادل آباد» دوران کودکی تا نوجوانی دارعلی روایت می‌شود؛ نوجوانی که حدود ۱۸ ماه پیش از پیروزی انقلاب، به مخوف‌ترین زندان کشور، زندان عادل آباد ساخته‌شده به‌دستور فرح پهلوی فرستاده می‌شود و در زندان به خودباوری می‌رسد.

تحول شخصیت در زندان

صحرایی با اشاره به اینکه زندان عادل‌آباد نمادی از زندان‌های به ظاهر مدرن ولی ذاتاً دیکتاتور محمدرضا پهلوی است، اظهار کرد: شخصیت دارعلی در این زندان ساخته و دچار تحولی روان‌شناختی می‌شود. تحول او که از پیش از انقلاب آغاز شده، در زندان به اوج می‌رسد و او را «مرد» می‌کند. در روزهای شکنجه و تنهایی، مرور سخنان آیت‌الله دستغیب چون نوری در تاریکی، قوت‌قلب و آرامش‌بخش او است.

روایتی از زندگی مردم شیراز

نویسنده در توصیف فضای داستان گفت: این کتاب با نثری ساده و روایت‌محور، زندگی مردم شیراز، محله‌ها و حال‌وهوای آن سال‌ها را زنده می‌کند. من با تلفیق واقع‌گرایی، طنز و حس همذات‌پنداری، تصویری زنده از جامعه آن دوران ارائه داده‌ام.

صحرایی از برنامه‌ریزی برای ادامه این روایت داستانی خبر داد و افزود: این اثر در دو جلد به ناشر پیشنهاد شده که جلد اول آن به چاپ رسیده است. جلد دوم به وقایع دوران جوانی شخصیت اصلی و ایام جنگ می‌پردازد.

کتاب «زندان عادل‌آباد» در ۱۲۸ صفحه و با قطع رقعی، به قیمت ۱۳۰ هزار تومان از طریق پایگاه اینترنتی www.behnashr.ir و کتاب‌فروشی‌های زنجیره‌ای «به‌نشر» در دسترس علاقه‌مندان قرار گرفته است.

به کوشش به‌نشر

«گلدان حنا» داستانی لطیف از مهر و پایداری منتشر شد

آرزو مستأجر حقیقی | انتشارات به‌نشر در تازه‌ترین مجموعه خود، کتاب کودکانه «گلدان حنا» را منتشر کرد.

این اثر به قلم محمد خسروی‌راد و با تصویرگری دلنشین الهام زمانی، روایتگر داستان دختری کوچک به نام حناست که با مهربانی و پشتکار، گلدانی را در مسیر باد و طوفان در آغوش می‌گیرد تا آن را به «باغ بهشت» برساند.

در طول مسیر، حنا با چالش‌هایی روبه‌رو می‌شود؛ اما از مراقبت از گلش دست نمی‌کشد. این داستان، استعاره‌ای زیبا از تلاش، صبر و مراقبت از ارزش‌های درونی است؛ پیامی لطیف که هم برای کودکان آموزنده و هم برای بزرگ‌ترها یادآور مهربانی و استقامت است.

تصویرگری گرم و رنگین الهام زمانی، فضای خیال‌انگیز و احساسی داستان را دوچندان کرده و به همراه نثر روان نویسنده، همراه با پرچسب برای آشنایی بچه‌ها با اهمیت پوشش و مراقبت از خود، تفکر و خلاقیت و حفظ زیبایی‌های درون و بیرون، تجربه‌ای دلنشین برای مخاطبان خردسال و خانواده‌ها فراهم آورده است.

کتاب «گلدان حنا» در قطع رحلی، ۲۰ صفحه و شمارگان ۲ هزار نسخه از سوی انتشارات به‌نشر

منتشر شده و در

فروشگاه‌های

کتابات و محصولات

فرهنگی‌این

انتشارات با

قیمت ۱۱۵هزار

تومان در دسترس

علاقه‌مندان قرار

دارد. همچنین

افراد می‌توانند با

مراجعه به سایت

www.behnashr.ir

این کتاب را تهیه

کنند.

محمد ولیان‌پور | علم و علم‌آموزی در اسلام، جنسیت‌بردار نیست و روایات مختلف در وجوب علم‌آموزی بر تمام زنان و مردان، شاهدهی بر آن است. اما مهم‌ترین این روایات، سیره مستمره زنان اهل‌بیت(ع) در توجه به این شأن انسانی است. شأنی که حضرت زهرا(س) به عنوان یک زن در بالاترین مرتبه‌اش قرار گرفت تا آن را به‌صورت عملی اثبات کند.

به بهانه ایام فاطمیه نگاه مختصری داشته‌ایم به جایگاه علمی حضرت زهرا(س) و علم‌آموزی بانوان در حوزه‌های علمیه.

■شأن علمی حضرت زهرا(س)

روایات متعددی که در منابع شیعه و سنی درباره مقام و فضیلت حضرت زهرا(س) آمده است، نشان می‌دهد این بانوی بزرگ اسلام در کنار همه فضائل و مقامات معنوی، جایگاه علمی بسیار والایی هم داشته است تا جایی که در ردیف ائمه اطهار(ع) قرار می‌گیرد و در بسیاری از جهات، مرجعیت ائمه(ع) را هم بر عهده‌دارد.

۱۱ امام معصومی که معدن و مخزن علم الهی هستند، به فضائل مادرشان تصریح کرده‌اند و خود را وارث علم فاطمه(س) و مصحف شریفش، مصحف فاطمه(س) دانسته‌اند.

او تنها مخلوقی بود که هم‌شأن و هم‌کفو علی(ع) شمرده می‌شد: همان کسی که می‌فرمود: «سلوئی قبل أن تقدونی...» هر چه می‌خواهید از من بپرسید، پیش از آنکه مرا از دست بدهید که من به راه‌های آسمان‌ها آگاه‌ترم از آنچه از راه‌های زمین می‌دانید. فاطمه‌ای که در فضائل علمی و معنوی هم‌شأن علی(ع) بود، طبیعی است خطبه‌اش در دفاع از ولایت همسنگ خطبه‌های امیرمؤمنان(ع) باشد. گرچه عرصه زندگی بر او چنان تنگ شد که اندکی پس از پدرش درنگ نکرد و عمر کوتاهش با شهادت به پایان رسید.

در روایتی درباره معنای «فاطمه» آمده است: «لقد فطمها الله تبارک و تعالی بالعلم...» خداوند او را از چنان علمی برخوردار کرد که از جهل بریده شد.

■ضرورت تحصیل بانوان در حوزه‌های علمیه

بانوان، نیمی از جمعیت مؤثر کشور را تشکیل می‌دهند؛ نیمه عموماً پنهانی که می‌توانند نقش ویژه‌ای در تعالی جامعه و به‌ویژه هسته خانواده ایفا کنند؛ همان‌طوری که در پیروزی انقلاب اسلامی و دوران دفاع مقدس نیز نقش بی‌بدیلی از خود به یادگار گذاشتند.

دین‌شناسان و مبلغان دینی خواهر که شناخت بهتری از نیازهای علمی و فرهنگی بانوان دارند، می‌توانند به‌طور مؤثرتری به ترویج معارف الهی میان این قشر کمک کرده و حرکت پرشتاب‌تری را به‌سوی رشد و کمال جامعه فراهم کنند.

از سوی دیگر، تلاش دشمنان اسلام برای انحراف جامعه که تمرکز ویژه‌ای بر نهاد خانواده و قشر بانوان داشته است، ضرورت این موضوع را دوچندان می‌کند.

به تأسی از فاطمه(س) عرصه علم‌آموزی بانوان از صدر اسلام تاکنون به تأسی از زنان اهل‌بیت(ع) هیچ‌گاه خالی نبوده و با وجود فراز و فرودهای آن، دست‌کم در اندرونی بیوت علما جریان داشته و زنان بسیاری نیز در مراتب بالای علمی قرار گرفته‌اند.

تحصیلات دینی بانوان در ایران اسلامی، تا پیش از دهه

علم‌آموزی بانوان از صدر اسلام تا کنون به تأسی از زنان اهل‌بیت(ع)

حوزه علمیه فاطمی



۷۰درصد در سطح عمومی و ۳۰درصد در سطح عالی.

■بانوان طلبه چه می‌خوانند؟

در مقطع عمومی سعی شده جامعیت مناسبی در آموزش علوم مورد نیاز برقرار شود. درس‌های ادبیات عربی، قرآن و حدیث، اعتقادات دین اسلام و مکتب تشیع، احکام، فقه و اصول، اخلاق و تربیت اسلامی، تاریخ اسلام و سیره معصومین(ع)، منطق و فلسفه، مباحث زن و خانواده در اسلام پایه‌های اصلی آموزش‌های حوزوی بانوان را تشکیل می‌دهند.
خواهران طلبه پس از دوره عمومی، برای ادامه تحصیل باید یکی از تخصص‌های سطح ۳ را انتخاب کنند؛ رشته‌هایی مانند اخلاق و تربیت اسلامی، تاریخ اسلام، تبلیغ، تفسیر و علوم قرآنی، فقه و اصول، فلسفه اسلامی، کلام اسلامی، مدرسی ادبیات عرب و مطالعات اسلامی زنان. آن‌ها با تدوین پایان‌نامه به درجه تخصص می‌رسند. در سطح چهارم خواهران طلبه هم رشته‌های تخصصی ویژه‌ای تعریف‌شده است.

آموزش در حوزه علمیه خواهران به دو بخش محتوایی و مهارتی تقسیم‌شده است؛ یعنی جنبه‌های علمی، تربیتی و تهذیبی در کنار آموزش روش انتقال این مفاهیم. بنابراین در کنار آموزش‌های حوزوی، مهارت‌هایی مانند روش تدریس، روش تحقیق و روش تبلیغ نیز برای کاربردی شدن علوم تحصیلی به طلاب ارائه می‌شود.

■آینده بانوان طلبه

نظام تحصیلی خواهران به‌صورت کوتاه‌مدت و هدفمند طراحی شده تا خواهران متخلخ به اخلاق اسلامی، صاحب‌نظر در امور دینی و توانمند در امور تبلیغی بتوانند پس از گذشت چند سال به عرصه خدمت به جامعه راه یابند. مسیری که طی سال‌های اخیر بیش از ۷۰هزار طلبه

آن را طی کرده و دانش آموخته شده‌اند.

بانوان دانش آموخته مقطع عمومی حوزه به عنوان کارشناسان حوزه علمیه خواهران می‌توانند به‌عنوان مبلغ دینی در جلسات و اجتماعات بانوان، معلم درس دینی، عربی، علوم اجتماعی و مربی پرورشی در مدارس آموزش وپرورش و نیز مشاور مذهبی نوجوانان، جوانان و بانوان، به جامعه اسلامی خدمت کنند.

دانش آموختگان مقاطع تخصصی نیز می‌توانند به عنوان کارشناس ارشد در جایگاه‌های تخصصی‌تری مانند تبلیغ در مجامع علمی و آموزش عالی، تدریس در حوزه‌های علمیه، مدرسی دروس معارف اسلامی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی، مشاوره مذهبی در مراکز علمی و دانشگاهی، ایفای نقش‌های مدیریتی در مراکز آموزشی و فرهنگی و نیز ورود به عرصه پژوهش و تألیف، نقش آفرینی کنند.

■مرجع مطالعات زنان و خانواده

حوزه علمیه خواهران علاوه بر رسالت معمول حوزه‌های علمیه، مأموریت‌های ویژه‌ای هم در زمینه امور زنان و خانواده دارد.

برای این منظور سعی شده در دروس عمومی، مباحث زن در اسلام، خانواده در اسلام و احکام اختصاصی بانوان قرار داده شود تا آموزه‌های مکتب تشیع در عرصه‌های مختلف علوم و معارف اسلامی تبیین و تعمیق شود.

در سطوح تخصصی نیز رشته‌های تخصصی مانند «مطالعات زنان» و «فقه خانواده» تعریف شده که با توجه به ضرورت نظر به‌پردازی و تولید علم در عرصه مسائل زنان و خانواده مبتنی بر اسلام و معارف وحیانی، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران می‌تواند در رأس این مأموریت قرار گیرد.

■چالش‌های زنانه در راه علم‌دین

ورود زنان متعهد به عرصه‌های علمی بی‌تردید با چالش‌های فراوانی همراه است. این زنان که خود را متعهد به ایفای حد اکثری نقش‌های ذاتی زنانه، یعنی همسری و مادری می‌دانند، حالا مجاهدانه باید با نقش علمی، فرهنگی و اجتماعی را نیز به دوش بکشند. این تعدد نقش‌ها کمبود وقت را به یکی از اصلی‌ترین موانع برای بانوان تبدیل می‌کند؛ چالشی که مدیریت زمان و استفاده حداکثری از فرصت‌ها را برای آنان به ضرورتی حیاتی تبدیل می‌کند.

با وجود آنکه در دهه‌های اخیر رشد حضور بانوان در حوزه‌های علمیه و نقش آفرینی جدی‌تر آنان انکارناپذیر بوده، اما هویت علمی بانوان حوزوی انعکاس اجتماعی شایانی نداشته است و چه‌بسا ذیل منش عقیفانه و در رقابت نابرابر با جریان غالب حوزه پنهان شده است. به‌نظر می‌رسد ایجاد بسترهای ویژه‌ای برای انتشار آثار علمی و معرفی بانوان حوزوی بتواند این نقیصه را جبران و انگیزه بیشتری برای کنشگری علمی آنان فراهم کند.

البته در فرایند تحصیل علوم دینی تلاش شده اقتضائات جنسیتی لحاظ و شرایط ویژه‌ای برای بانوان در طول تحصیل درنظر گرفته شود. ازدواج، انتقال همسر به شهری دیگر، دوران بارداری و شیردهی فرزندان و... از جمله مسائلی هستند که امکان تحصیل نیمه‌حضور در سطح ۲ و غیرحضور در دیگر مقاطع حوزه علمیه خواهران را فراهم می‌کند.

مقاومتی جمعی در برابر ساختارهای سلطه است.

ایمان، به مبارزه معنا می‌دهد و مبارزه بدون تیم، بی‌ثمر خواهد بود.

■خودکنترلی برای زندگی اجتماعی

از جمله دیگر دغدغه‌های پرتکرار والدین در سنین نوجوانی، مسئله ارتباط فرزندان با نماز است، همان نقطه آغازین بندگی که گاه با بی‌میلی، گاه با اجبار و گاه با پرسش‌های بی‌پاسخ همراه می‌شود. در محفل خانوادگی «نفس عمیق» این نگرانی به‌مدرتی دیده‌شود در قالب سخنرانی، پاسخی ژرف و تربیتی در یافت کرد.
حجت الاسلام والمسلمین علیرضا پناهیان با اشاره‌ای دقیق به فلسفه نماز، این عبادت را از سطح وظیفه فردی فراتر برد و آن را به عنوان ابزاری برای تربیت اجتماعی معرفی کرد. او با نقل قولی از شهید صدر گفت: «فلسفه وجوب نماز، آموزش خودکنترلی است. چون در جامعه، نظارت بیرونی هیچ‌وقت کامل نیست. نماز، انسان را از درون کنترل می‌کند» و سپس افزود: «اما اگر نماز را فقط برای خودت بخوانی، فقط رویایی زده‌ای و در زمین فوتبالت، تنها ماندن‌ای. نماز باید تو را قوی کند، تا نه به کسی زور بگویی، نه اجازه‌دهی کسی به تو زور بگوید». در این نگاه، نماز تمرینی است برای ساختن انسان‌هایی که بتوانند در جامعه، با قدرت درونی، مسئولیت‌پذیر و مقاوم باشند.

■جایی برای با هم بودن و با هم فهمیدن

در پایان این شب معنوی، آنچه بیش از هر چیز به چشم می‌آمد، همراهی تمام قد خانواده‌ها با سخنرانی، درس‌ها و فضای تربیتی محفل بود. پدران با نگاه‌های متفکر، مادران با دل‌هایی مشتاق و نوجوانان با گوش‌هایی آماده برای شنیدن، در کنار هم نشسته بودند. کودکان نیز در گوشه‌ای امن و آرام در حسینیه کودک، با بازی‌های ساده و بی‌دغدغه، نفس می‌کشیدند و بی‌آنکه بدانند، در هوای ایمان رشد می‌کردند. جمع، صمیمی بود و منسجم، انگار هر خانواده، یک عضو از یکرهه‌ای بود که آمده بود در کنار دیگران، معنای دین‌داری جمعی را تمرین کند. گفتنی است، این محفل خانوادگی هر هفته چهارشنبه‌ها ساعت ۱۹:۳۰ در مؤسسه جوانان آستان قدس رضوی، واقع در حدفاصل کوهسنگی ۱۷ و ۱۹ برگزار می‌شود. جایی برای با هم بودن و با هم فهمیدن و نفس کشیدن در هوای ایمان.

روایتی از شب معنوی هیئت حضرت زهرا(س)

با حضور حجت الاسلام والمسلمین علیرضا پناهیان

خانه‌ای برای نفس کشیدن در هوای ایمان



«تصور کنید وارد زمین فوتبال شده‌اید، اما هرکس فقط مشغول رویایی زدن است. نه پاس، نه دفاع، نه گل. این دیگر فوتبال نیست، یک نمایش فردی است» و سپس ادامه داد: «سبک دین‌داری امروز ما، متأسفانه همین شده است. هرکس مشغول دین‌داری خودش است. در مساجد، هیئت‌ها، کلاس‌های دینی، به جای کار جمعی، فقط رویایی می‌زنیم. دشمن هرچقدر بتواند بازی کند، زود و ما حتی یک حمله منسجم نذاریم».

■ضرورت بازگشت به روح جمعی دین

در ادامه سخنرانی، حجت‌الاسلام والمسلمین پناهیان با بهره‌گیری از مثالی ملموس و فراگیر، به یکی از مهم‌ترین خلأهای تربیتی در جامعه دینی امروز پرداخت. او با اشاره به رفتار طبیعی کودکان هنگام آغاز یک بازی گروهی بیان کرد: «دیدید بچه‌ها تا می‌خواهند فوتبال بازی کنند، زود و باهم دیگر را صدا می‌زنند؟ آن‌ها اولین کاری که می‌کنند، یارگیری است. چقدر حرف‌های هستند!» او هشدار داد: «اگر کسی در مدار فردیت دین‌داری کند، هرچه بر حقانیتش افزوده شود، غرور دین‌داری‌اش بیشتر می‌شود